

SPET K SEBI NAS VABI

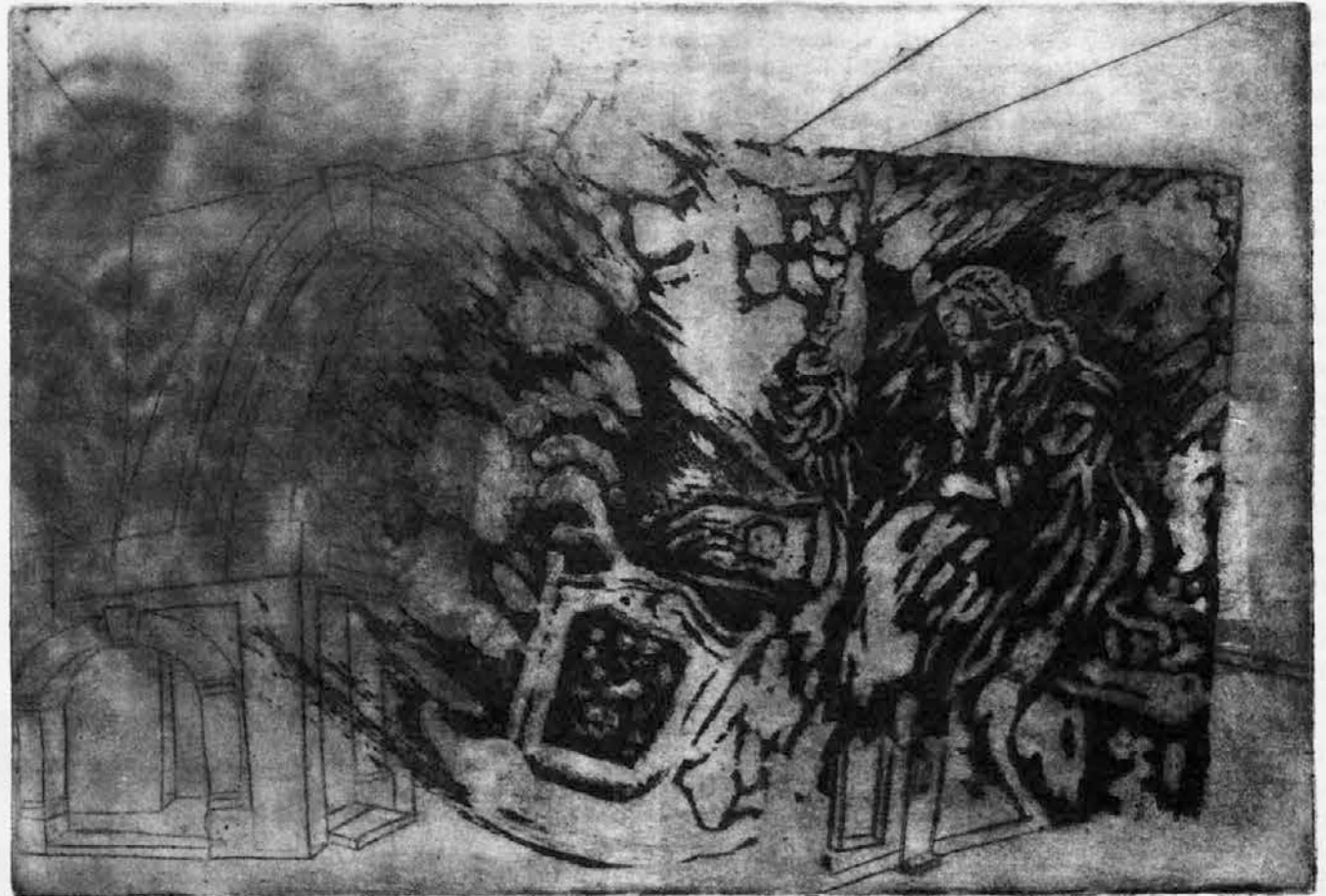
*So bori nad tisto božično votlino
razgrinjali veje pred dihom temé?
So smreke blestele z rosé srebrnino,
ker zvezde k pastirjem poslušat so šle?*

*Ne vem več; a to mi spet letos je jasno:
Slovence nas vabi naš Jezušček Bog —
za nas se rodil je, rodil za brezčasnost,
za veke v družini človeških otrok.*

*Spet k sebi nas vabi, da ne pozabimo
graditi nov svet, ki je v njem prerojén.
Ni dosti nas — v Njem pa širino živimo,
ki sega do zvezd in še dalje navzven.*

*Ne vem če pastirji so sir ali mleko
prinesli za prvi božični večer.
Ljubezen nesimo mu, dar je vseh vékov!
Ubog je brez nje Salomonov ofir ...*

Vladimir Kos

Božična zgodba

IVAN CANKAR

Od vseh strani je zazvonilo, od vzhoda in od zahoda; od neizmerne neba so se lile božične pesmi, vrele so iz zimske zemlje.

To je bil dan, ko se je rodil Človek in vsa srca so se odpirala njemu v hvalo in ljubezen, vsa srca so zahrepenela k njemu.

Napotila so se k njemu tisočera užaljena, ranjena srca. Vsi ubogi, zaničevani, zavrženi so se napotili, brezkončna procesija je bila. Vsi tisti, ki jih je bilo življenje s trdo pestjo, so odprli trudne oči in so vzdignili ranjene ude, šli so in so mu nesli srca naproti. Križani Človek je sprejemal vse, na nikogar ni pozabil, ki se mu je približal, vsem je delil dragocene darove. In bili so mu hvaležni in so zaupali vanj. Dar, ki jim ga je bil podelil, je bil vreden več, nego vsa oskrunjena bogastva, ki jih prodaja oskrunjeno življenje za oskrunjena srca. Kogar se je dotaknila njegova usmiljena roka, kogar je blagoslovil njegov pogled, tisti je izpregledal, padlo mu je breme raz ramena, lahke in poskočne so bile njegove noge. Večni Človek mu je bil podelil večnost. Kadar so skeleli udarci življenja, je poromalo srce k njemu, v deželo utolaženega upanja, pozabljenega trpljenja.

Zvonili so božični zvonovi od vzhoda in od zahoda in vsepovsod so se dramili ranjeni in zavrženi in so vstajali. Trpljenje je praznovalo véliki praznik upanja in zmagoslavja; utolaženi so bili, ki so izpregledali, da vodi čez Kalvarijo cesta v veselo večnost. Ponosni so bili in so gledali zmagonosno, ki so vedeli, da so v njem in del njegov, zato ker so bičani in s trnjem kronani ...

Tako so praznovali praznik, ko je nastopil Človek svojo veličastno pot. Ni ga bilo tisto noč ubogega srca, ki bi veselo ne vztrepetal; komaj je razumelo radost, ki je kipela do vrha; komaj se je zavedal zaničevani in zavrženi in bilo mu je kakor v sanjah, ko je slišal tolažilne besede in ko je začutil usmiljeno roko na razgubanem čelu, na ramah, ranjenih od bremena.

Polno solz, krvi in gnusobe je sople zemlja tam doli, v temi; ali glej, tisto noč je vzplamtelo tisočero in tisočero luči, vzdigali so se brezštevilni plameni, tresli so se in so plapolali in si hrepeneli gor ...

„Nocoj hodijo angeli po zemlji,“ je dejala Tončka. Vesel pokoj je bil v sobi, svetil se je v očeh in na licih, dihal je v zraku, prepregel je bil bele stene. In vse so čutile, da hodijo angeli po zemlji, da so bili prišli skozi zaprto okno in sedé ob posteljah, hodijo po sobi s tihimi koraki in nalahko plapolajo velike bele peroti. Videle so tudi brezštevilne luči, ki so jih bili prižgali angeli in ki so plamtele pobožno tam zunaj, globoko doli na zemlji. Jaslice so bile že pripravljene. Pred njimi je gorela luč

v rdečem kozarcu, a na jaslicah samih in nad njimi so bile majhne pisane svečice, ki so gorele s tankimi, visokimi plameni. Zlati angel, ki je visel od stropa, se je svetil v čudni, migljajoči in trepetajoči svetlobi in svetila se je tudi velika zvezda, ki je bila nad betlehemske hlevom.

Zaspali niso mogle dolgo; vse, ki so mogle iz postelje, so se pripravljale na polnočnico in srca so bila polna svetega pričakovanja. Ležale so poloblečene in so se razgovarjale s šepetajočim glasom. Ni se zasmajalo, tudi prešerna beseda se ni oglasila, zato ker so bili angeli v sobi ... Bilo je tisto noč, kakor da so prišla nebesa na zemljo. Nebeški angeli, z velikimi belimi perotmi, Mati božja, mali ubogi Jezus, ki je ležal v jaslicah, in pastirji, ki so klečali tam — vse je bilo tako blizu in domače, nič skrivnosti ni bilo in nič nedosegljive glorie.

Šepetanje je bilo zmerom tišje, polagoma so legle trepalnice na oči, ali srce je bdelo. Zmerom bližje so prihajala nebesa, preselila so se v sobo. Tončka je ležala ob robu postelje na odeji, ena roka je bila pod glavo, druga na životu. In ko je ležala in so blodile veselo vesele misli, je začutila, kako ji je dihnilo v lica in vedela je, da je šel angel mimo. Srečna je bila in se je smehljala; če bi iztegnila roko, bi se doteknila roke angelove. Tudi Malči je malo zadremala, ali ko je zatisnila oči, se je zgodilo čudo: danilo se je, svetlilo, luč bela in mirna, kakor spomladanska mesečina, se je bila razlila po sobi; vsa soba je bila polna angelov in zadaj na tronu je sedela Mati božja z Jezusom v naročju in obraz Matere božje je bil kakor obraz sestre Cecilije, tudi bele perotnice usmiljenke je imela na glavi.

Zvonilo je v kapelici, ali kakor od daleč je prihajalo zvonjenje, bilo je kakor glas tistih sanj, ki so prihajale iz nebes; nato pa je zaklenkalo jasno in zvonko na koridorju in vzdramile so se. Sestra Cecilija je napravila luč; oblačile so se hitro, še v polsanjah in molčé, nato pa se je napotila procesija proti kapelici, po dolgem in mračnem koridorju. Trudoma, težko sopeč, brez besede se je vila nočna procesija, tu tam se je zasvetila dremotna svetilka, razsvetilila je uboga majhna telesa, zavržena, obsojena: in iz drobnih obrazov, prezgodaj zrelih, že razoranih, so gledale oči, polne veselega pričakovanja, polne spoznanja. Že se je jasnilo od daleč: tam je bila luč in Kristus je bil tam, ki so mu šle naproti ...

**Svobodna Slovenija želi
vsem sotrudnikom, raznašalcem,
naročnikom, dobrotnikom
in bralcem, tako v Argentini kot
po svetu, v zamejstvu in v Slove-
niji, blagoslovljene praznike Kris-
tusovega rojstva ter veliko sreče in
uspehov v novem letu 2005.**

VTISI IZ SLOVENIJE

Božič je božič

Božič je čas,

ko se leto končuje; ko je v šolah že konec pouka; ko postaja salamensko vroče; ko sanjamo in se pripravljamo na dopuste in počitnice v Miramaru, pri Hanželiču, v Bariločah, Mendoza ...; ko imamo na polici ali drugem priročnem kraju postavljene jaslice, obdane z mahom, kupljenim v trgovini, pa naj bo to naraven ali pa umeten; ko se kuharice potijo pri peki orehove ali rozinove potice; ko gremo k polnočnici (ki je v resnici ob devetih), in je pri maši vroče, da pot ne obliva samo pevcev v kotnem koku, ampak tudi vernike v cerkvi z ventilatorji in na stečaj odprtimi vrati; ko na sveti dan obiščemo Dom ter si voščimo z znanci, potem pa prisostvujemo božičnemu prizoru s sv. Družino, pastirci in kralji, ki so oviti v težke slovenske kožuhe, pa čeprav je že krepko vroče...

Božič je tudi čas,

ko se kljub koncu leta pouk ne zaključi, ampak se le prekine za en teden;

ko pritiska mraz tam okoli nič stopinj Celzija in vsi prosijo, da bi zasnežilo, saj je bela preproga dosti lepša od rjavkastih tonov po štetinastih površinah pozne jeseni;

ko komaj čakamo konca tedna ali prostega dneva, da se podamo — ne k obali — na kraje, kjer preizkušamo svoje spretnosti na smučeh ali pa na sankah;

ko imamo jaslice na mahovni podlagi, ki smo jo sami prinesli iz bližnjega gozda;

ko kuharice spečejo potice doma, ali pa jih kar kupijo v pekarni, veleblagovnici, na tržnici - in to z dvajsetimi različnimi nadevi;

ko gremo k polnočnici (opolnoči!), sicer ne več s sanmi ali gazeč skozi gmajno, ampak v toplih avtomobilih, in smo v cerkvi zaviti do vratu, pevci na koku bi se pa najrajši

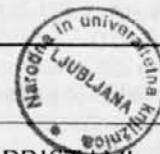
Nad. na 4. str.

GLEJ...

FOLKLORNI PRAZNIK NA PRISTAVI 3

BOŽIČNI UTRUPI V DRUŽINI 4

KAKO BITI USPEŠNI PODJETNIK? 5

Dve novi škofiji?

Obstaja veliko možnosti, da bo Slovenija v prihodnjih letih dobila dve novi škofiji, in sicer v Novem mestu in v Celju, verjetno pa tudi v Murski Soboti, je v pogovoru za oddajo Radia Slovenije povedal ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran.

Ob tem je zatrdil, da Vatikan glede odločitve o škofijah nima prevladujoče besede, saj bo odločitev o prihodnjem številu škofij v veliki meri odvisna tudi od slovenskih škofov. Uran je v pogovoru spregovoril tudi o zmanjšanju števila rimskokatoliških vernikov v Sloveniji in gradnje islamskega verskega objekta. Glede slednjega meni, da bi bila gradnja večjega števila molilnic primernejša od gradnje džamije.

Kot je ocenil nadškof, število vernikov, ki jih je pokazal zadnji popis prebivalstva, ni realno in se hitro spreminja. Na odločitev o pripadnosti lahko namreč vpliva že neka ostra izjava v javnosti. Po njegovem bi bilo treba za pravilno upoštevati neko vmesno število vernikov. Po podatkih slovenskih župnij je v državi kar 80 odstotkov prebivalcev pripadnikov

rimskokatoliške cerkve. V Sloveniji je pripadnikov omenjene cerkve realno okoli 60 do 65 odstotkov, pa ocenjuje novi nadškof.

Vprašanje poučevanja verouka v šolah pa je bilo po prepričanju msgr. Urana v preteklosti zelo spolitizirano. „To je stvar nekega dogovora, ki bi imel podlago tudi v Vatikanskem sporazumu,“ je ocenil nadškof.

Msgr. Uran glede gradnje džamije meni, da bi bil za Slovenijo primernejši t.i. švicarski model, po katerem so v Švici namesto džamije zgradili večje število molilnic. To je sicer samo mnenje nadškofa, ki po njegovem izraža tudi večinsko mnenje vernikov, medtem ko bodo dokončno odločitev sprejele ljubljanske mestne oblasti, politiki in na koncu tudi islamska skupnost, je dejal Uran. Ob tem pa bi bilo po njegovem mnenju treba upoštevati načelo recipročnosti, kar pomeni, da bi morali upoštevati, kakšne pravice imajo oz. kaj je dovoljeno krščanski skupnosti v

pretežno islamskem okolju, kot je na primer Sarajevo.

V ponedeljek, 13. decembra pa se je nadškof Uran sestal s predsednikom republike, dr. Janezom

Drnovškom.

Sogovornika sta ugotovila, da so vzpostavljeni dobri temelji za dialog med državo in rimskokatoliško Cerkvijo, so sporočili iz urada predsednika države.

Drnovšek in Uran sta na pogovoru izrazila pripravljenost na konstruktivno sodelovanje tudi v prihodnje, odprta vprašanja pa je treba po njunem mnenju reševati v okviru slovenske ustavne ureditve.

Nadškof Uran je predsedniku Drnovšku predstavil tudi vtise ob srečanju s papežem Janezom Pavlom II. in državnim sekretarjem Svetega sedeža kardinalom Angelom Sodanom, ki je potekalo v Vatikanu. Ob koncu pogovora je predsednik Drnovšek nadškofu zaželel veliko uspeha pri njegovem delu.

Janša med predsedniki

Voditelji Evropske unije so v Bruslju imeli dvodnevni vrh. Glavno vprašanje je bil vstop Turčije v Zvezo. Nemški parlament je že glasoval za začetek pogajanj o vstopu Turčije v Evropsko unijo. Tudi francoski predsednik Jacques Chirac je pred bruseljskim vrhom voditeljev članic Evropske unije dejal, da podpira vstop Turčije v EU, če bo država izpolnila vse pogoje. Turški premier Recep Tayyip Erdogan pa je pred začetkom bruseljskega vrha napovedal možnost mirne rešitve ciprskega vprašanja.

Voditelji petindvajseterice, med njimi tudi novi slovenski premier Janez Janša, so se dogovorili o vstopu Turčije v EU in o začetku pogajanj s Hrvaško ter se pogajali o finančnih smernicah delovanja unije.

Janez Janša je v Bruslju pred začetkom vrhunškega zasedanja Evropske unije začetek pristopnih pogajanj med povezavo in Hrvaško podprl brez pogojev. „Hrvaška je pokazala pripravljenost na sodelovanje z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v Haagu in nepošteno je, da se en sam primer postavlja kot pogoj, ki vse obrača na glavo,“ je dejal Janša.

Predsednik vlade Janez Janša je na svojem prvem srečanju na evropskem vrhu dobil sedež ob Silviu Berlusconi.

Kdo je ukradel hrvaške mreže?

Podpredsednik ceha ribičev z območja Buj Danilo Latin je ob novem zapletu v Piranskem zalivu, o katerem poročajo hrvaški časniki, napovedal, da bodo hrvaški ribiči sami začeli varovati svoje premoženje, kajti politiki glede tega po njegovih besedah niso storili nič.

To je Latin napovedal, potem ko je savudrijskemu ribiču Davidu Bajoku v četrtek v Piranskem zalivu izginilo 40 mrež, dolgih 600 metrov, katerih vrednost je ocenjena na 900 evrov. Ribič je v sredo popoldne 1,5 kilometra južno od razmejitvene črte spustil mreže v morje, ko jih je v četrtek zjutraj hotel dvigniti, pa jih ni bilo več.

Po ribičevem pripovedovanju sta v sredo okoli 18.30 ure na območju, kjer je vrgel mreže, ribarili dve slovenski ribiški ladji, zato je prepričan, da so mreže ukradli slovenski ribiči, še poročajo hrvaški časniki. Hrvaška policija je naredila zapisnik o dogodku, sledila pa bo prijava zoper neznanega storilca.

Zagrebski Vjesnik sicer dodaja, da na istrski policijski upravi niso potrdili, da bi bili slovenske ribiške ladje in slovenski policijski čoln v sredo v hrvaških ozemelskih vodah, bili pa naj bi v četrtek zjutraj in sicer 1,4 milje od razmejitvene črte.

Najprej o Slovencih v sosednjih državah

Komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu se je sestala na svoji prvi seji v novem mandatu slovenskega parlamenta. Kot so sklenili člani komisije pod vodstvom predsednika komisije Janeza Krambergerja (Slovenska demokratska stranka - SDS), bo komisija v prvih mesecih delovanja največ pozornosti namenila Slovencem, ki živijo v sosednjih državah. V kratkoročni program dela so zato zapisali, da bo komisija pripravila uradne pogovore z oblastmi sosednjih držav, v drugi polovici januarja pa posvet o strategiji Slovenije do Slovencev v sosednjih državah.

Poleg predsednika Krambergerja so člani komisije še Miro Petek in Branko Grims (vsi SDS), Aleš Gulič (Liberalna demokratska stranka - LDS), Samo Bevk (Združena lista socialnih demokratov - ZLSD), Drago Koren (Nova Slovenija - NSi), Boštjan Zagorac (Slovenska nacionalna stranka - SNS), Franc Žnidaršič (Upokojenci - DeSUS) in, poslanka madžarske narodnosti Maria Pozsonec.

Na seji so se člani seznanili tudi z delom komisije v prejšnjem mandatu pod vodstvom Franca Pukšiča, ki bo zdaj kot državni sekretar vodil Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, s poročilom omenjenega urada za obdobje 2000-2004 ter programom dela komisije v obdobju 2004-2008.

Pri obravnavi programa in načina dela komisije v obdobju 2004-2008 so največ pozornosti namenili sestavi delegacije za obiske v tujini.

Poslanec Žnidaršič (DeSUS) je menil, da bi bilo smiselno, če bi delegacija, ki bo obiskovala neevropske države, štela več kot tri člane, saj bi bilo ustrezno, da

se s položajem Slovencev v oddaljenih državah seznanijo čim več članov komisije. Temu sta pritrdila Koren (NSi) in Pozsonec, ki je med drugim opozorila, da gre za „zahtevne obiske“ in ne „turistična potovanja“. Kot je pojasnil predsednik komisije, je predlog v skladu s pravilnikom o mednarodnih dejavnostih DZ, bo pa komisija odbor za zunanjo politiko predlagala, da preuči možnosti za spremembo pravil o sestavi delegacij za izveenevropske države.

Kot je še dejal Kramberger, bistvenih sprememb pri načinu dela komisije v primerjavi s preteklo komisijo ne bo, saj je bilo delo komisije že v prejšnjem mandatu „dobro zastavljeno“. Kot je poudaril, si bo prizadeval, da bodo odločitve komisije sprejete soglasno.

Dosedanja direktorica Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Jadranka Šturm Kocjan je ob predstavitvi dela urada v zadnjih štirih letih pojasnila, da je to usmerjeno na slovenske narodne manjšine in izseljence v evropskih in čezoceanskih državah. Med naštevanjem opravljenih nalog je izpostavila razpis za skupno, osrednjo revijo za Slovence po svetu in izdajo informativne brošure za Slovence v izseljenstvu. Kot je še napovedala, naj bi urad v najkrajšem možnem času objavil redni javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov in projektov Slovencev v zamejstvu in po svetu za leto 2005.

Omenjeni urad je bil doslej organ v sestavi ministrstva za zunanje zadeve.

Z nastopom nove vlade pa bo neposredno pod pristojnostjo predsednika vlade in ga bo, kot že omenjeno, vodil državni sekretar Pukšič.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Čim bolj se bližamo koncu leta, tem bolj razgibana je vladna dejavnost. Očividno nameravajo urediti glavne probleme preden se začne poletne počitnice. A stare težave in nepričakovani zapleti ne napovedujejo mirnega poletja.

Neljubo nadzorstvo. Kratice Mednarodnega denarnega sklada (FMI) se nenehno pojavljajo v vladnih poročilih in na časopisnih straneh. FMI je neke vrste vedno prisotni nadzornik, ki ukazuje kaj naj se stori in kako naj se suka krmilo gospodarskega in včasih celo ustavnega življenja. Vse vlade so prenašale to breme, ki žanje rastoče kritike tako v argentinskih krogih, kot s strani raznih mednarodnih strokovnjakov. Mnogo je obtožb o negativni vlogi Sklada v preteklih dogodkih in o sokrivdi pri zadnji argentinski krizi. A ker vsak gleda na ta dogajanja z lastnega zornega kota, bo težko priti do kakega enotnega zaključka. Razumljivo pa je, da je ta nenehna prisotnost kaj neljuba in bi se je vlada rada znebila.

Možno in smiselno? Pa se je v kaki vladni glavi porodila misel, da bi omejili in končno izločili to prisotnost. Prvi poizkus je bil pred časom, ko je Argentina sklenila, da se sploh ne bo pogajala za dogovor, ki ga po vsaki kontroli Fonda običajno podpiše. Cena tega koraka pa je bilo plačilo dolga brez povračila. Norma je bila doslej taka: država plača predviden obrok dolga, potem pa Sklad večji del tega plačila povrne v neki obliki refinanciranja. Pogoj za to povračilo je vsakokratna pogodba o ciljih in ukrepih gospodarstva. Ker cilji niso isti in ukrepi, ki jih predlaga Sklad, ne soglašajo z vladnimi, je vzdušje vedno napeto in se vladni načrti nenehno spreminjajo. Kaj pa, če bi plačali vse brez povračila in prosto odločili o domačem gospodarstvu? To je temeljna ideja, okoli katere je tekla zadnje tedne huda debata. Vprašanje je dvojno. 1) ima smisel, torej se splača? 2) je možno, ali z drugimi besedami, imamo dovolj denarja za to? Proračun, ki ga je pred kratkim izglasoval parlament, tega ne predvideva. Treba bi bilo, samo za prihodnje leto, zbrati dodatnih 5.200 milijonov dolarjev (in še kakih 1.300 milijonov dolga Svetovne in Medameriške razvojne banke), da bi si lahko privoščili ta „sveti krik“ svobode. To je pa nemogoče, če ne sežemo po deviznem fondu, kar bi bilo nevarno, in za kar bi tudi potrebovali zakonske spremembe. Končna beseda še ni padla.

Tako blizu a tako daleč. Zanimiv je tudi primer zapleta v stikih s kubanskim režimom. Kirchner je s svojega levičarskega položaja ves čas podpiral kubanski režim in za to prejel kar nekaj opominov iz Washingtona. Tako na primer, ko Argentina ni glasovala obsodbe Kubi zaradi kršenja človekovih pravic. Sedaj je predsednik padel v lastno past. Pisal je osebno pismo diktatorju Kastru in ga prosil, naj kubanski zdravniški Hildi Molina dovoli, da za praznike zapusti otok in obiše sina v Argentini. Kastro je prošnjo zavrnil in s tem povzročil vihar v argentinski diplomaciji. Medtem, ko je Kastro zavrnil tudi možnost srečanja v „nevtralni“ državi, je nevihta odplavila argentinskega veleposlanika na Kubi (Taleb) in ministrovega svetovalca (Valdés), ki sta strategijo do režima v tem primeru začrtala. A mimo uradnih zamenjav je ta dogodek klofuta vladnemu zadržanju do kubanskega režima in tudi argentinski levici, ki si polni usta z gesli človekovih pravic. Hilda Molina je najbolj znana kubanska nevrokirurginja, ki je bila do leta 1994 miljenka režima. Članica komunistične partije, nešteto krat odlikovana je tistega leta javno kritizirala dejstvo, da so v kubanskih bolnišnicah dajali prednost tujcem pred domačini. Bilo je dovolj, da so jo izločili. Vržena med vrste disidentov, se je spreobrnila v katoliško vero in si zaprla vrata do svobode.

Kaj pa Brazil. Skupni trg Mercosur prestaja nove težave. Nezadovoljstvo raste na eni in drugi strani. Večkrat smo že pisali, da argentinski industrijalci protestirajo zaradi brazilskih uvoženih izdelkov, ki so znatno cenejši (seveda tudi slabši). Področja obutve pa tudi kuhinjske opreme in elektronike so najbolj kritična. Vlada je zato predvidela vrsto ukrepov, da ubrani domačo industrijo. Sedaj pa sosed pritiska in namerava, da bo uvedel podobne omejitve na poljedelskem področju. Iz Brazila grozijo, da bodo omejili uvoz žita, riža, čebule, česna in vina, ki predstavljajo levji delež argentinskih izvozov. Rešitev bo težavna.

Na pragu volitev. Leto 2005 bo v Argentini volilno leto. To se že pozna v raznih političnih premikih, tako v provinci Buenos Aires, v prestolnem mestu in v provinci Santa Fe, ki je tretje volilno okrožje v državi. Odsev bližajočih volitev je pa tudi napovedani povratek bivšega predsednika Menema. Da ne bo aretiran, ko bo stopil na domača tla, je moral plačati tri milijone pesov kavcije. Sedaj napoveduje tudi povratek na politični oder. Sanje nekdanj vsemogočnega kaudiza.

SLOVENCİ V ARGENTINI

PRISTAVA

Petnajsta obletnica Veselic narodnih plesov

Ko sem prijel v roke programski list, sem ga pozorno prebral, ker sem bil namreč naprošen, da bi napisal kritiko. Tako sem opazil, da je tak večer za nas veselica (zabava), medtem ko ga v španščini imenujejo „praznik (fiesta) narodov“. V tem ne vidim kontradikcije, videti je le, da medtem, ko je za nas folklorna prireditev samo veselega značaja, je za argentinski narod bolj prazničnega. Ko se ravno spuščam v interpretacijo besed, mi je nehote prišlo na misel, če ne bi bilo pravilnejše imenovati jo „prireditve“. Sicer pa oba izraza, praznik ali veselica, ponazarjata to, kar se je v soboto 11. decembra 2004 dogajalo na Slovenski Pristavi v Castelarju. Za Pristavo je bil praznik, za občinstvo veselica. Bil je praznik, ker se je znova dokazalo, kako se z zavzetostjo lahko organizacijsko in kulturno odlično izpelje zahtevno prireditve na visoki ravni. Res povod za praznovanje. Imeli pa smo tudi veselico. Veselili smo se, ko smo občudovali tretjo in četrto slovensko generacijo v Argentini z zanosom nastopati v slovenskih narodnih nošah. Ponosni smo bili, ponos pa je tudi sprožitelj veselja.

Ker smo praznovali petnajsto obletnico Slovenske Folklorne Skupine „Pristava“ skupaj s petnajstletnico folklornih prireditev na Pristavi, se ne bom omejil samo na sobotno prireditve, temveč bi se rad pomudil tudi ob preteklih dejavnostih te skupine. Petnajst let obstoja ni

malenkost. Naštel bom samo nekaj podrobnosti, ki sem jih odkril v pogovoru z gdč. Adrijano Ahčin. Adrijana je, med nami povedano, „alma mater“ skupine. Kogarkoli sem kaj spraševal, vsak mi je odgovoril: „Vprašaj Adrijano!“ Res je Adrijana ena od ustanoviteljev folklorne skupine na Pristavi, ki se s svojim bratom Igorjem in Markom Petkom lahko ponaša s neprekinjenim petnajstletnim sodelovanjem, za kar vsi trije zaslužijo posebno pohvalo in iskrene čestitke.

Slovenska Folklorna Skupina „Pristava“ ima dve skupini, starejšo in mlajšo. V starejši se je v petnajstih letih zvrstilo kar osemdeset članov. Veliko so nastopali, kar enainpetdesetkrat samo izven buenosaireške slovenske skupnosti! Dovolim si vprašanje: koliko naših organizacij je toliko storilo za spoznavanje Slovencev v argentinskem okolju? Kako to, da o tem na splošno nismo dosti vedeli? Ali je neka organizacija zadolžena tudi za to, da piše sama o sebi? Vedno se mi je to zdelo nekako nespodobno. Toda, če pomislim na ta primer in na lastne izkušnje, moram priznati, da je v tem pogledu nekaj pomanjkljivega, ali pa nekateri nimamo pravih pojmov o ponižnosti.

Skupino je že od začetka vodil prof. Hector Aricó. Če imamo kot princip, da do tistega, ki je za svoje delo plačan, nimamo nobene dolžnosti hvaležnosti več, potem smo lahko mirni in nas ne sme vznemirjati, da ima Argentinec največ zaslug za ohranitev znanja o pristni slovenski folklori. Tudi nas ne sme vznemirjati to, da bo kljub njegovi upokojitvi, brezplačno še naprej sodeloval z novim vodjem. Poleg njegove zahtevnosti glede plesa, smo občudovali njegovo natančnost pri uporabi narodnih noš. Vedno je bila noša ustrezna pokrajini, iz katere ples izhaja. Tako si je pristavska skupina nabavila kar enajst različnih slovenskih narodnih noš. Vem, da je bilo blago financirano iz njihove blagajne. Toda delo? Tu sem začutil „mea culpa“, ker sem zgoraj nekaj podobnega očital, sedaj pa sam zagrešil. To sem spregledal. Upam, da bo to moja „max-

ima culpa“! Kljub temu, da je prof. Aricó delal honorarno, mu moramo biti za njegovo predanost hvaležni. Hvaležni tudi zato, ker je svoje znanje posredoval tudi Marcelu Carte, ki bo od sedaj vodil poleg mlajše skupine tudi starejšo.

Omenil sem že, da je bila organizacija sobotnega večera na višku: prijetno in udobno pripravljen prostor, hrana okusna in postrežba odlična.

Oder pod ombujem (mimogrede rečeno, Pristavčani bi se morali bolj zavedati tega naravnega bogastva) je bil okrašen z zastavami vseh petih narodnosti, ki so obljubile nastop. Pravim „obljubile“, ker se je letos zgodilo prvič, da je ukrajinska skupina na dan nastopa odpovedala sodelovanje. Scenski prostor je pripravil Dani Čop, ki je na obalo zasadil omenjene zastave. Pripomnil bi samo to, da bi morala biti na desni strani argentinske izobešana namesto italijanske slovenska zastava. Ostali dve zastavi sta bili grška in ukrajinska. O prireditvi sami bom na kratko podal svoje mnenje, ki pa nikakor ni strokovno. Rad bi samo nakazal razlike med nastopajočimi skupinami.

Prva je nastopila mlajša folklorna skupina Pristave, katero vodi prof. Marcelo Carte. Predstavila se je s šestimi pari, katerim so se med venčkom gorenjskih plesov pridružila še tri dekleta. Zaplesali so lepo, toda manjka jim še nekaj tiste elegancije, ki je potrebna za res dovršeno izvedbo plesov. Z odraščanjem in vztrajnostjo pri vajah bodo to zagotovo sami od sebe pridobili, saj so že zdaj pokazali lep napredek.

Za njimi je nastopila skupina „Danza argentina“, ki je tokrat nastopala samo s sedmimi člani. Pod vodstvom prof. Hectorja Aricó so predstavili stilizirani tango, s katerim so lansko leto otvorili v Franciji mednarodni folklorni festival in za katerega so prejeli prvo nagrado. Gostovali so tudi po Španiji in Italiji. Njihov ples je bila v dvočetrtinskem taktu čudovita mešanica skoraj akrobatskih, pa tudi baletnih likov in zasukov. V veliko veselje gledalcev so to točko ponovili ob koncu programa.

Na tretjem mestu se je predstavila starejša pristavska skupina. S prekmurskimi plesi so nam plesalci opisali razne obrti na tako visoki ravni, da bi se prav lahko merili z marsikatero plesno skupino iz Slovenije.

Nastop italijanske skupine „Tradiciones italianas“ se je odlikoval po razigranosti. Sestava skupine ni ravno najbolj posrečena (starost in postave), desetorica plesalcev je imela barvite narodne noše, a na račun razigranosti so izgubili enotnost izvajanja.

Kot zadnji je nastopil grški balet „Eleftheria“. Enaindvajsetčlanska skupina, v kateri je samo šest moških, je zaplesala sedem plesov, od katerih so bili trije za izključno moško zasedbo, kar daje vtis, da grška kultura nekako še vedno daje prednost temu spolu. Njihov nastop je bil zelo eleganten in ves čas popolnoma enoten. Njihove noše so krasile originalne vezenine. Kvaliteta skupine je vredna gmotne podpore, ki jo dobiva od grške vlade, saj je s svojimi nastopi dobila priznanja tudi izven Argentine.

Kaj naj še povem? Lahko dodam, da je bilo na nastopu okoli štiristo petdeset navzočih in da med prisotno slovensko manjšino nisem opazil ljudi, ki med nami veljajo za kulturnike. Po tem sodim, da je v našem kulturnem udejstvanju folklor pastorka.

Miha Gaser

SLOMŠKOV DOM

Sklep šolskega leta

V nedeljo 28. novembra je Slomškova šola slovesno sklenila šolsko leto. Slavju je dala poseben poudarek zahvalna šolska maša, daroval jo je namreč novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Alojz Uran, ki se je mudil na pastirskem obisku med Slovenci v Argentini. Med sveto mašo so šolarji tudi dejavno sodelovali s prošnjami, branjem beril in petjem pod vodstvom Marcela Brula.

Nato se je razvil program zaključne proslave, ki jo je uvajala Mojca Vombergar. Najprej je spregovorila voditeljica šole Helena Rode. Zahvalila se je nadškofu za

obisk in sveto mašo, ki jo je daroval za naše šolarje. Nato je nadaljevala:

„V veliko čast in veselje nam je, da ste danes med nami. Prepričana sem, da bo vaš obisk ostal vtisnjen v srcih ne samo osmošolcev, ki se danes poslavljajo, ampak tudi v srcih vseh nas. Dobra Boga bomo prosili, naj vam obilo povrne izkazano dobroto. On naj vodi vaše misli in dejanja v službi Njegove in naše Cerkve.“

Za vsakega učitelja je izziv, kako iz ponavljajočega se mehanizma ustvarjati pestre, smiselne, tople in vesele učne ure, ki pa nikoli ne smejo izgubiti pred seboj ciljev, ki smo si jih zastavili ob začetku šolskega leta. Poleg tega rutinskega a bogatega vsakosobnega dela učitelja, ki brezplačno in z ljubeznijo daruje slovenskim otrokom, kar je on prejel od prednikov, pa naso šolo bogati prav vzajemnost skupnih ciljev, idealov in pro-

jektov celotnega učiteljskega zbora. Prav to je sila, ki nas veže. Le v njej lahko spoznamo, kako nekaj veliko večjega kot seštevek dela vsakega posameznega učitelja zmora skupnost učnih moči, ko skupaj misli, gradi in ustvarja. Zato naj gre, draga skupnost učiteljev, sodelavcev in prijateljev, druga zahvala prav vam.“

Zatem je voditeljica navedla nekaj podatkov iz Slomškove šole, nanašajoč se na leto, ki ga sklepamo: Pouk je obiskovalo 100 otrok iz 49 družin. Letos zaključujejo osemletko naslednji: Nadja Dobovšek, Zofija Loboda, Lucija Montañez, Pavel Oblak, Maja Podržaj, Damijan Re, Aleš Šmalc, Matija Urbančič, Pavla Salcedo in Marjan Zakrajšek. Poučevali pa so: Katehet Franci Cukjati, voditeljica Helena Rode in naslednje učne moči: Olgi Bohinc, Patricija Mugerli, Aleksandra Omahna, Erika Ribnikar, Gabrijela Malovrh, Mojca Vombergar, Helena Loboda Oblak, Meta Debeljak Vombergar, Veronika Grabnar Pregelj; petje Marcel Brula; telovadba: Alenka Čop Malovrh in Franci Urbančič; knjižnica: Kristina Kremžar Rode, Marjana Poznič Mazieres in Alenka Prijatelj Schiffrer. V odboru staršev so sodelovali: Karla Malovrh Jakoš, Angelika Smole Selan, Tonči Koželnik Malalan, Pavlinka Dobovšek Lenarčič, Sandra Malovrh Jakoš, Sonja Tomazin Hribar in Ana Beltram Aguilar.

Kot izredne dosežke naše šole je med

drugimi voditeljica Helena izpostavila pripravo igre Kirkinčo Tinčo, izdajo šolske pesmarice, organizacijo izdelave velikonočnih butaric, osrednjo prireditve leta družinsko nedeljo 29. avgusta s celodnevni programom in izlet v Mundo Marino. Priznanje zaslužita naši učiteljici Aleksandra Omahna in Erika Ribnikar. Delovni zvezek, ki sta ga oblikovali je namreč zbor učiteljev pri Zedinjeni Sloveniji sprejel za v uporabo v vseh šolah. Ko se je voditeljica zahvalila vsem, ki so pripomogli k uspešnemu poteku šolskega leta je nadaljevala:

„Mislim, da lahko mirno rečem, da smo se tudi letos trudili, da bi bila naša šola kraj, kjer bi otroci utrjevali svojo povezanost z Bogom ter pripadnost Njegovi Cerkvi in slovenskemu narodu. To je naš glavni cilj, to je delo, ki ga opravljamo iz zvestobe koreninam, iz katerih izhajamo. Prosimo Boga, naj po posredovanju našega zavetnika blaženega škofa Antona Martina Slomška, blagoslavlja naše delo še naprej!“

Nad. na 4. str.

ŽENA IN NJEN SVET - Družinski utripi (11)

Svetonočni utripi

Utrip, utripa, utripi: osebni, zakonski, družinski, svetonočni. Srce vsakega človeka se za hip ustavi ob utripih Novorojenega. Oče in mama prisluhneta utripom svete družine v iskanju pravilne poti pri vzgoji svojih otrok. Družinski utripi se spojijo z Onimi večno novimi, odrešujočimi. Tudi v našem zaglavju se jim pridružujemo in vam prinašamo tri božične družinske utripe.

ZADNI BOŽIČ V SLOVENIJI - „V času pred vojno se spominjam, da smo za Božič imeli veliko božično drevo, ki je bilo okrašeno s svečkami, čokoladnimi bonboni, piškoti, okraski in še marsikaj. Na tleh pod drevesom so bile prelepe jaslice, kjer je bila v hlevčku sveta družina in vse okoli na mahu pastirčki in ovčke. Na Sveti večer smo molili in peli. Mi otroci smo nestrno čakali, kdaj bo prišel Jezušček z darili. Med vojno je bila polnočnica že ob petih popoldne zaradi policijske ure. Tako je Jezušček prišel šele potem in smo našli darila pod dreveščkom.“

Proti koncu leta 1944 pa je v Murski Soboti v Prekmurju, kjer smo živeli, postajalo zelo nevarno, ker se je bližala sovjetska armada. Od daleč smo že slišali topovske strele in eksplozije. Po drugi strani pa je bil moj oče odločen protikomunist in so komunisti grozili s smrtjo njemu in vse družini. Tako so se starši odločili, da čimprej pobegnemo proti Ljubljani. 24. decembra zgodaj zjutraj smo potovali z vozom in samo ročno prtljago do Mure. Preko reke smo šli z brodom in od tam naprej z avtobusom do Maribora. Nastanili smo se v hotelu, kjer smo preživeli Sveti večer. Spomnim se, da je bilo zelo mrzlo. Nastanili smo se v dveh sobah, v eni naši starši in v drugi mi štirje otroci. Zvečer smo molili in oče je prebral božični Evangelij. Zapeli smo tudi nekaj božičnih pesmi. Spomnim se še, da je oče omenil, da smo mi tudi begunci, kot je bila sveta družina. Ko smo otroci šli v našo sobo, smo odkrili, da je na naše veliko presenečenje Jezušček prinesel vsakemu malo vrečko sladkarij. Drugo jutro smo šli k maši v Mariborsko stolnico. A med mašo je bil letalski alarem in smo se morali hitro zateči v zaklonišče. Isti dan zvečer smo se odpeljali z vlakom v Ljubljano. Tam so nas čakali stara mama in strica.

Kljub tem nevarnim in žalostnim dnevom imam zadnji Božič v domovini v najlepšem spominu. Saj so moji ljubi starši znali ustvariti pravo in toplo božično vzdušje v tako nenavadni in težki situaciji. Tako prisrčno nam razgrinja svoje spomine **Mirjana Bajlec Voršič**.

Slovenske družine so morale zapustiti Nazaret — domači kraj in so se podale na naporno potovanje. Saj bo le kratko popisovanje, so si mislile. A njihova pot je bila malo daljša kot tista, ki sta jo prehodila sv. Jožef in Marija. Pot do Betlehema jih je vodila čez ocean.

Tako so prispeli v deželo ob Srebrni reki tudi Tomažini. Kraj v predmestju Buenos Airesa je postal prizorišče enkratne božične noči. Nežno nam jo predočuje **Marija Tomažin Mehle**:

„Preteklo je že mnogo let, toda še vedno imam pred očmi PRVI BOŽIČ V ARGENTINI. Sredi leta 1954 sem prišli s sestro v Argentino k svojim staršem, bratu in sestri. V Sloveniji pa zapustila brata in sestro, ki mi je bila sestra in mati skozi devet let. V Sloveniji smo se pripravljali na božične praznike dolgo pred njimi. Ogledali smo v gozdu, katero smrečico bomo posekali za božični drevešček, nabrali mah za jaslice predno je zapadel sneg. Teden pred božičem smo postavili jaslice in božični drevešček, pospravili in počistili

dvorišče in hišo.

V Argentini je bilo vse novo, vse drugače: drugačne navade, okolje, jezik, podnebje. Potrebno se je bilo prilagoditi temu. Kljub temu sem bila zadovoljna in se počutila dobro. Ni bilo več tistega strahu, ki pa o njem zdaj ne bom razglabljala. Hitro se je bližal čas božiča, skoraj nisem mogla verjeti. V tovarni, kjer sem delala, se je večina deklet pogovarjalo o darilih, ki jih bodo prejele, kakšno večerjo ali gostijo bodo napravili na sveti večer. O duhovni pripravi, postavljanju jaslic, dreveščka, o polnočnici skoraj ni bilo pogovora. Zdelo se mi je, da je bil zanje to drugi in ne prvi pomen božiča.

Pri nas doma, tudi tukaj v Argentini je bilo čisto drugače. Z mamo in sestrama smo postavile jaslice, okrasile božično drevesce in medtem pele adventne pesmi. Zame je postavljane jaslic še sedaj kot neka pobožnost. Mama je spekla potico, s sestrama smo pospravile našo še ne dokončano hišo. Taka je bila pač pri nas navada: za prihod Novorojenega je bilo treba pobrisati prah, pomiti, pospraviti, če je bilo potrebno ali ne. Na sveti večer sta ata in brat ob molitvi rožnega venca pokadila in kropila z blagoslovljeno vodo vrt, okrog hiše in prostore v njej. Nato smo kleče okoli jaslic zmolili vse tri dele rožnega venca. Potem smo imeli malo boljše večerjo, zatem pa smo štiriglasno prepevali božične pesmi, dokler se nismo odpravili k polnočnici v krajevno cerkev v San Justu.

Cerkev nabitno polna vernikov, prerivanje, pozdravljanje, pogovori, šepetanje zunaj pokanje, nič prave zbranosti. Jaz sem vseeno čutila Jezusov prihod. Nehote sem v mislih poromala v domači kraj Vrhé, kjer smo se okrog enajste ure zvečer zbrali skoraj vsi iz

vasi in šli po snegu in mrazu s prižganimi baklami, da smo si svetili v temi, v farno cerkev Krko k polnočnici.

Cerkev je bila lepo razsvetljena, krasne in velike jaslice, donele so orgle, zbor na koro je prepeval božične pesmi, ki sem jih čeprav kot majhna deklica, tudi jaz znala. Potihoma sem tudi jaz pela s pevci na koro. Ljudje v cerkvi so bili zbrani. Bilo je lepo. Zdelo se mi je, da kar čutim prihod Jezuščka. Hvala prisrčni, dobri pripravi doma in naši slovenski skupnosti sem v polnosti doživela prvi božič v Argentini, v razmerah, ki jih nisem bila vajena. Gotovo je pa bila največja sreča to, da smo po dolgih letih zopet v družini lahko skupaj praznovali tako pomemben dan.“

OB JASLICAH doživljajo v živo božično skrivnost Bokaličeve sestrice. **Alenka Smole Bokalič** jih ljubeče spremlja:

„Božični čas je najlepši čas v letu. Vsi se veselimo, najbolj pa otroci, ko čakajo, da bomo postavili jaslice in okrasili božično drevo. Jaslice postavimo v dnevno sobo k oknu, ali pa poleg male mizice. Postavimo jih 8. decembra in jih imamo do 2. februarja, na Svečnico. Po navadi vodi delo mamica.

Figure so iz rjave keramike, kupila sva jih prvo leto po poroki. Jezušček je pa malo drugačen, je iz bele keramike in smo mu pripravili slamnato posteljico.

Hlevček je lesen, zgoraj smo mu naredili luknjico, skozi katero sveti ena lučka izmed tistih, ki krasijo božično drevo. Zraven hlevčka postavimo tudi svečke. Na božično drevo obesimo tudi izdelke, ki so jih otroci naredili v šoli.

Ob jaslicah molimo rožni venec in pojemo božične pesmi.

Ko so bile naše punčke še manjše, so se vedno prepirale, katera bo na sveti večer položila Jezuščka v jasli. Da je bil mir, smo Jezuščka trikrat položili na slamco. Na božični čas imam vedno lepe spomine, še od otroških let!“

Kako različne a v bistvu podobne utripe smo zaznali. Pozoren fotograf bi posnel kopico emotivnih fotografij, pisatelj bi imel gradiva na pretek za dolg roman, direktor bi ob teh življenjskih zgodbah snoval pretresljive filme. Mi pa poklanjamo te besede Njemu, Besedi, ki je meso postala, s pritrjeno prošnjo, naj vlije v srca naših družin božji mir!

Blagoslovljen božič vsem bralkam in bralcem Družinskih utripov! Na svidenje v Gospodovem letu 2005.

vbp

Na svidenje drugo leto!

Tudi Jegličevi šoli se je steklo 32 sobot pouka v poslovljni praznik.

4. decembra, ob običajni uri, se je božično okrašena dvorana Slovenske hiše napolnila s starši, sorodniki in prijatelji 40 nastopajočih otrok ABC in 20 odraslih učencev. Vodstvo osnovne šole je pripravilo za sklep leta igrico „Volk in sedem kozličkov“. Dvomesecnemu učenju pod spretnim vodstvom učiteljstva je sledilo s pomočjo pravljice scene, privlačnih kostumov, glasbenih vložkov in razgibanega igranja vseh otrok prijetno dogajanje, kar je pomenilo za neslovensko govorečo mladež pravi uspeh. Smatramo, da je bilo lepo dopolnilo teoretičnemu študiju vsega leta.

Presenetil je prav tako nastop odraslih v narodni

pesmi in folklornem plesu.

Odrskemu nastopu je sledil uradni del razdelitve spričeval vsem učencem ter poslovlje od petih udeležencev zadnjega letnika osnovne šole. Voditeljica Jegličevega tečaja ABC, Nevenka Jelenc Čop, je izrekla zahvalne besede vsem učiteljstvu, staršem, vsem sodelujočim pri odrskem delu in otrokom. Prav tako so izrazili svojo hvaležnost tudi starši in otroci. Sledili so nasveti učiteljstva za jezikovno izrabo počitnic in božično voščilo.

Slovenska državna himna in zahvalna pesem Bogu sta sklenili s sklepno prireditvijo šolsko leto 2004 in dali vsem navzočim priložnost za sproščeno in prijetno besedo ob gostoljubni postrežbi staršev.

Na svidenje čez tri mesece!

MB

Sklep šolskega leta

Nad. s 3. str.

Sporod proslave je obsegal pevski del, ki je povezoval posamezne točke. Poudariti je treba doprinos učitelja petja Marcela Brula, saj so otroci v tem letu osvojili bogat obseg narodnih in cerkvenih pesmi (pojejo na pamet), s tem so gotovo pridobili pri znanju jezika, predvsem se pri izgovorjavi. Če učitelj uspe učence navdušiti za veselo sodelovanje, je to dvojni uspeh. In prav to je bilo opazno pri nedeljskem nastopu. Tokrat so zapeli ob spremljavi: Petelinček, Če študent, Moja dekle, Moj očka, Moja vas in Mi smo otroci enega sveta. Letošnji osmošolci so pripravili in izvajali pesem Antona Aškerca Janičar, nakar se je od njih poslovlila njihova razredničarka Veronika Grabnar Pregelj in jim izročila spričevala, nadskof Uran pa jih vzpodbudno nagovoril in jim izročil birmansko skupinsko sliko. V imenu odhajajočih osmosolcev je Maja Podržaj izrekla zahvalo učiteljem, ki so jih skozi osem let učili v Slomškovi šoli.

Sledila je predaja šolske zastave najboljšim učencem sedmega razreda: Lucijana Jakoš, Viktorija Loboda, Martin Smole, Lucijana Seljak in Zofija Marolt. Med petjem tradicionalne pesmi slovesa Zahaja sonce so odhajali osmošolci iz skupnosti Slomškove šole, obetavno pa je odmeval njihov odgovor: „...iz šole te nam lep spomin ostal bo vekomaj!“ Kot zadnje, a ne zato manjše, je vredno omeniti bogato razstavo božičnih okraskov, ki so jih izdelali otroci v delavnicah ročnih del po rednem sobotnem pouku. V imenu odbora staršev je dejavnost koordinirala arh. Tonči Kozelnik Malalan, delavnice pa so vodile ob pomoči staršev: Anka Smole Kokalj, Gabrijela Tomazin Kastelic, Olga Pregelj Mehle in Miri Zakrajšek Escallier.

PRIPRAVA NA SVETI VEČER IN MIKLAVŽ

Slomškova šola je v soboto 4. decembra predstavila še en napor v tem šolskem letu: Pripravo na božič z bogatim programom in sprejem Miklavževega obiska.

Božični večer je zaživel na odru v glasbi in besedilu slovenskih božičnih pesmi, ki so jih izvajali solisti, skupine in vsa šolska mladina. Kar velik glasbeni zalogaj za pevčke in učitelja Marcela Brula. Vsebinsko prizorov so sestavljale naslednje pesmi: Pošlusajte vsi ljudje, Božična skrivnost, Angelci stopajo, Angelsko petje, Sveta noč, Slava, Oj pastirčki, Angelsko petje, Božji nam je rojen sin, Rajske strune, Dete rajsko, Glejte Trije kralji. Prizori so bili lepo zamišljeni ter kostumsko in scensko oblikovani. Poleg učiteljstva so pri predstavi se sodelovali: Anka Smole Kokalj, Andrea Quadri Brula, Aleksander Kastelic, Dani Cestnik in Matjaž Ribnikar.

V imenu odbora staršev se je Angelika Smole Selan zahvalila učiteljstvu in pomočnikom Slomškove šole za delo v preteklem šolskem letu. V znak hvaležnosti so prejeli skromna priznanja.

V soboto 4. decembra po predstavi Božičnega večera v izvedbi Slomškove šole, je Miklavž s številnim spremstvom obiskal mladež v Domu. Šolska skupnost mu je pripravila lep sprejem. Najprej je kratek prizorček ustvaril vzdušje miklavževega večera, nakar so zvončki naznanili prihod Miklavža. Ves obisk in obdarovanje je potekalo dostojanstveno, kakor zasluži ta lepa slovenska navada.

Lepo razpoloženje se je nadaljevalo v gostinskem salonu ob dobrotah z žara in točilnice.

J.T.

Vtisi iz Slovenije Nad. s 1. str.

pokrili s klobuki, kapami ali kučmami, saj ravno tam konča kroženje mrzlega zraka, ki izpod stropa pada ravno na njihove pričeske in pleše;

ko je na sveti dan cerkev spet polna vernikov in petja, in si sosedje voščijo in se po dolgem času tudi rokujejo ...

Pa to je isti božič? Ali obstajata dva božiča?

Božič je božič. Čisto tako. Je praznik božje ljubezni, ki je poslala na svet svojega Sina, da začne med ljudmi svojo odrešitveno pot. In v tem ni nobene razlike. Naj bo vroče ali mraz, občutek božje ljubezni ni prav nič manjši ali drugačen, pa če ga doživljamo na severni ali pa južni polobli, v mrzlih poledenelih stepah ali v tropskih pragozdovih in puščavah.

Božič je božič.

Pa vendar ...

Če si kot otrok spoznaval božje rojstvo v enem izmed opisanih „božičev“, se ti bodo slike tako neizbrisno vtisnile v dušo, v podzavest in v kožo, da se ne boš kaj hitro navadil na drugačen božič. Zato torej je sveta Družina že skoraj šestdeset let sredi vročega decembra zavita v kožuhe ...

Kako lep je božič, ovit v snežno obleko!

A kaj bi dal, da bi — kot je rekel prijatelj Andrej, ki že dolgo let hodi po svetu — v božičnem času mogel stopiti iz hiše v kratkih hlačah! ...

Blagoslovljen božič vsem!

GB

Pogovor z g. Hermanom Zupanom

„Pameten človek, pametno mesto najde, a se moraš potruditi, da ga dobiš.“

Petega decembra je gospod Herman Zupan dopolnil mladih 80 let. Zgled vztrajnosti, pridnega dela, uspeha in slovenske zavesti. Med prenatrpanim delavnim urnikom nam je namenil čas za razgovor. Zgodaj zjutraj se odprejo vrata pisarne. Takoj ko vstopim vstane in mi prijazno stegne roko v pozdrav. Sedeva za mizo in pričneva z razgovorom. Star je bil 20 let, ko je odšel čisto sam iz Slovenije preko Avstrije v Italijo in začel delati v enem izmed najboljših grafičnih podjetij. Tri leta kasneje, se je pripeljal v Argentino in korajžno pričel pot. Danes je eden najbolj uspešnih argentinskih podjetnikov.

Ko ste stopili na argentinska tla, se je pričelo vaše podjetniško življenje. Imeli ste mnogo znanja a bili skoraj brez sredstev.

Ko sem prispel v Argentino sem bil pripravljen za podjetniško življenje zato, ker je že ata imel majhno grafično podjetje v Ljubljani. Izučil sem se tudi v Italiji in znal italijanščino ter tudi že španščino. Nobenega priporočila nisem imel. Odšel sem iz emigrantskega hotela in kar po cesti spraševal, kje je najboljša grafično podjetje v Argentini. Dejali so da Peuser. Peš sem šel do Peuserja v La Boca, kjer me je uradnica napodila češ, da ni dela zame. Počakal sem, da se je pojavil drugi človek, katerega sem vprašal, če je šef. „Ne“, je dejal, „pač pa pridi jutri zjutraj“. Naslednje jutro sem bil tam in ko me je šef vprašal kaj znam, sem dejal: „Vse!“. Bil sem korajžen. Poslal me je na bolniški pregled in sem začel delati. Čez leto dni sta prišla ata in sestra in smo poiskali ter dobili v najem majhno grafično podjetje na Almagro. Tam smo pa začeli. S korajžo.

Kako ste se počutili?

Krasno! Boljše se nisem mogel počutiti, zato ker sem vedel, kaj znam, da moram delati in smo vedno imeli jasne cilje. Vedeli smo, kaj naj začnemo delati in smo začeli. Imeli smo tisto zavest, da moraš ustvarjati, da ne smeš biti hlapec nikomur, da moraš biti samostojen. Že od majhnega sem pridobil podjetniški duh. Torej, začetek je bil trd, brez kredita. Delali smo po 12, 14 ur, potem smo dobili pomoč, 3, 4, 5 ljudi, Slovenci od začetka.

Čemu pripisujete vaše uspešno podjetniško delovanje?

Vedno sem imel korajžo. Poiskal sem najboljše sodelavce, fante, ki sem jih poznal, prijatelje. Človek se dejansko vedno uči. Obiskoval sem večerne tečaje za podjetnike na Universidad Argentina de Empresas. Razvile so se debate med podjetniki in profesorji, katere smo nadaljevali kar v kavarni na vogalu. To je bila šola. Tudi v grafično šolo sem šel za nekaj časa, predvsem, da sem se naučil španske izraze. Takoj po prihodu sem se že vpisal v grafično organizacijo. Bil sem med organizatorji prvega grafičnega kongresa Latinske Amerike, ki se je vršil v Mar del Plati. Prisoten sem bil pri vsakem grafičnem kongresu od Mehike navzdol. Potem se je pridružila še Španija. Takrat sem začel ogromno potovati. Od leta 1962 naprej sem bil vsako leto v Evropi in od leta 1970 pa kar vsako leto po dva meseca. Od Švedske do Španije, ni bilo podjetja te stroke, ki ga ne bi poznal. Potovanja človeku odprejo oči, pridobiš znanje, prijatelje in pričneš tehnološko izmenjavo.

V vašem življenju ste gotovo stalno imeli pred očmi nek cilj. Kateri je bil ta?

Cilj je bil vedno gospodarska osamosvojitve. Že v Sloveniji nam je neki profesor dejal: „Fantje, vaši dedje in očetje so se borili in so vam zapustili to kar so mogli ustvariti. Več vam niso mogli dati. Vaša odgovornost pa je, da vi daste vaši mladini, bodočim rodovom lepšo prihodnost! To se pravi, delajte, učite se, izpopolnjujte se, da bo Slovenija lepša in, da bo vaša družina lahko lepše živela“. To mi je prišlo kot mlademu fantu do srca in ta misel me spremlja vse življenje. V tem smislu sem star 40 let tudi predaval po

Domovih naši mladini. Bilo je 40, 50 fantov in deklet, ki sem jim razlagal, kako se morajo za življenje pripraviti. Navduševal sem jih: „Glejte, študirajte, pripravljajte se, imejte korajžo. Če nimaš denarja, poišči delo za tri ure in potem pa pojdi zvečer študirat.“ Če se mladina ne pripravi, bo življenje vedno en zmakez. Težko bo šlo življenje naprej.

Kako je vaše delo v skupnosti vplivalo na vaš podjetniški razvoj?

Že doma so nas mladinske organizacije vzgajale. Vsako delo v organizaciji je tudi šola za podjetje. Čas, ki ga posvetiš organizacijam, po drugi strani pridobiš. Pomaga ti do prijateljev, sodelavcev. Človek sam ne mora čisto nič narediti. Slovenski pregovor pravi: „Gorje človeku, ki v samotni dela sam!“. Torej, če si povezan v slovensko skupnostjo, ti bo to pomagalo v življenju.

Danes svet nima mej in Slovenija ter Argentina sta daleč a vendar blizu.

To je res. Takoj, ko se je Slovenija osvobodila, ko smo dobili svojo državo, pa še prej, že decembra 1990, smo mi ustanovili Slovensko latinskoameriško gospodarsko zbornico. Bilo nas je 40 in postavili so me za predsednika. Po osamosvojitvi smo se začeli bolj zanimati in takrat se je pričela pojavljati globalizacija po svetu. Globalizacija nudi priložnosti, naloga podjetnikov pa je, da jih opazijo in jih znajo izrabiti. Globalizacija je zelo težka za nekatere podjetnike. Dam primer Kitajcev: pojdite v trgovino in pogledajte kaj vse se uvaža, uradno pa tudi neuradno. Cene so tako smešne, da je nemogoče proti njim konkurirati. Zato bodo nekateri podjetniki zelo težko živeli, drugi bodo pa morali iskati druge možnosti za izvažanje. Zdi se mi, da ima Argentina pred seboj veliki izziv, in ne vemo kako ga bomo končali. Argentina je zelo bogata, njeno bogastvo sloni predvsem na obdelovanju zemlje, a namesto da izvažamo poljedelstvo, bomo morali izvažati končane produkte. Namesto, da bi izvažali moko, izvažajmo potice. To je za nas vse velika preizkušnja. Tudi mi na našem polju imamo iste težave. Zdaj ni samo globalizacija, zdaj pride Mercosur, pa pride Evropska Unija in verjetno bodo to trije bloki. Evropa se bo združila, kljub temu, da pravijo, da bo zaradi globalizacije vse odprto. Ampak ni vse odprto. Tudi Evropa postavlja meje, na primer za uvoz argentinskega mesa. Argentina bi morala tudi za nekatere produkte zapirati vrata.

Kakšna je možnost gospodarskega sodelovanja? Na katerih področjih?

Leta 1992 smo imeli na Bledu prvo mogočno zborovanje slovenskih gospodarstvenikov sveta. Je prišlo 240 podjetnikov iz Avstralije, Kanade, Severne Amerike, Nemčije, Turčije. Pomagal sem pri organizaciji in po kongresu smo skušali kaj narediti. Za tiste, ki živijo blizu Slovenije je to delo veliko lažje, mi pa smo precej daleč. O tem debatiramo kar naprej. Z

Gospodarsko zbornico Slovenije imamo krasne zveze. Veste, ena stvar so ideje druga je pa uresničiti stvari. So gotovo težave ampak gotova ugodna področja. Argentinske produkte bi lahko prodajali, ne samo v Slovenijo, ampak tudi v Avstrijo, v Madžarsko, celo do Ukrajine, ker oni kupujejo potom Nemčije ali pa potom Slovenije. Treba je najti podjetnike, mlade fante, ki naj bi imeli nekaj kapitala. Gotovo bo težje delo za Argentinca prodati v Slovenijo, kot za Hrvata ali Bosanca, ker so bliže. Ampak zdaj je Evro zelo visok, zdaj bi Argentina morala izvažati. Letos je medsebojna izmenjava dosegla 100 milijonov, kljub temu pa mislim, da je to zelo nizka številka, kar sramotna za Argentino. To se da povečati, če bi imeli ljudi, ki bi se temu posvetili. Povsod potrebujete podjetnike in zato pravim mladini, da se je treba za to pripraviti.

Kaj svetujete mlademu rojaku, ki končuje študije in se pripravlja na življenje, ima mnogo načrtov a je brez sredstev v sedanjih argentinskih krizi?

Vsemu se je treba privaditi. Kdor čaka, da od kraja dobi vse kar si želi, lahko zapravi najboljše leta s čakanjem. Mladina ne sme čakati. Mladina mora študirati in mora delati. To je edina možnost. Mora imeti tiste živce, da reče: moram! O tem sploh ni debate. Tudi če bi moral iti za vrtnarja, a naj tudi študira in bo napredoval. Nikjer rožice same ne cvetejo. Kaj bi drugega svetoval? Mora začeti orati. Nekje boš delal za \$200, potem za \$300 in tako naprej. Če vidiš da si priden, boš hitro napredoval.

Mnogo naših mladih se želi naseliti v Sloveniji, češ da je tam več možnosti za napredek kot v Argentini. Kaj bi jim svetovali?

Slovenija je bolj trda za življenje, kot Argentina. Tam imaš bolj urejeno življenje, imaš boljše stvari, ampak za tistega ki dela, je delo zelo trdo. Delajo od 6. zjutraj pa do 3. popoldne, potem pridejo domov in morajo še kaj drugega delati. Ni tako lahko dobiti delo, tudi tam je brezposelnost. Dejstvo je, da tudi tisti, ki so v Sloveniji zelo pridni pa sposobni ali pa na važnih mestih ne končajo ob treh popoldne. Nikjer na svetu ne! Jaz bi rekel vsakemu, ki bi rad šel v Slovenijo, da naj gre najprej pogledati. Naj si vzame dva tri meseca časa, pol leta če hoče ali pa eno leto. Če ima sorodnike, ki ga oskrbijo, naj gre, si vse ogleda in skuša dobiti službo. V Slovenijo ne moreš iti zares, če nimaš skoraj zagotovljene službe. Mladini ni treba nikdar odsvetovati, moraš jim pokazati možnosti. Tukajšnje možnosti poznajo. Če si priden tudi v Argentini napreduješ. Mladina mora imeti zagon, mora imeti mladostno navdušenje če hoče nekaj narediti, nekaj pokazati. Če to dosežeš imaš bodočnost v kateremkoli podjetju in v katerikoli državi. Zdaj imamo Slovenci to ogromno prednost, da smo tudi člani Evrope, to je EU in Mercosurja - Dva ogromna trga - evropski in južnoameriški. - Slovenija in Argentina potrebujeta profesionalcev v medsebojni povezavi, posebno še na gospodarskem in kulturnem območju. Potrebujeta idealiste, garače v medsebojni izmenjavi in sodelovanju. To je vabilo za našo mladino. Korajža velja. - Mladina: Argentina in Slovenija - Mercosur in Evropa vas potrebujejo. Pameten človek vedno pametno mesto najde, a se moraš potruditi, da ga dobiš.

Pogovarjala se je Veronika Godec

Blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto 2005
želi vsem rojakom

BAJDA s.r.l.
parketi

Laguna 383 - C1407JVA Capital Federal
Tel./Fax: 4671-2494;
MENDOZA

Blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto vam želi

Tiskarna Vilko d. z o. z.

Tisk kakovostnih brošur, vizitk, map
Nova ponudba: grafični filmi

Estados Unidos 425 / 459 1. nadstr. D - C1101AAI Buenos Aires
Tel.: 4362-7215 - info@vilko.com.ar

MILOSTI POLNE PRAZNIKE
GOSPODOVEGA ROJSTVA
IN VELIKO SREČE V NOVEM LETU

ŽELI VSEM ROJAKOM

ZEDINJENA
SLOVENIJA

Ponižno prosimo,
Blagoslovi nam Dete Sveto,
Praznike in vse leto!

Zveza slovenskih mater in žena

SLOVENSKI DOM CARAPACHAY

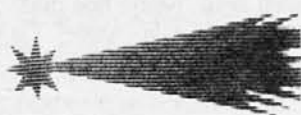
želi vsem članom in prijateljem ter vsem rojakom
blagoslovljen božič in srečno novo leto.

„Pojdimo torej v Betlehem in pogledjmo to,
kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod!“

Sanmartinski odbor vošči vsem
vesele božične praznike in obilo sreče v letu 2005!

Društvo Slovenska vas

želi vsem članom in sodelavcem
ter vsem rojakom v Argentini,
po svetu in v domovini
vesel Božič in srečno Novo leto!

Društvo Slovenska pristava

želi vsem rojakom blagoslovljen božič
ter obilo sreče in uspehov
v novem letu 2005

Tiha noč, Sveta noč!
Prišla je vsem pomoč
z nebnih nad soncem bleščečih višav.
Prišel v dolino je solz in težav
božji učlovečeni Sin.

Narodna

Vsem članom, prijateljem
in dobrotnikom
želi v teh božičnih praznikih
blagoslova,
v letu 2005

pa obilo uspehov, zdravja in sreče

SLOMŠKOV DOM

Blagoslovljene božične praznike,
mir v duši, veselje v srcu,
lepe misli in želje, ki naj postanejo resničnost.
Obilo sreče, zdravja in uspehov v letu 2005
želi vsem članom in prijateljem

**NAŠ DOM
SAN JUSTO**

po sv. maši lepo vabljeni na
BOŽIČNICO

Žive jaslice s sodelovanjem otroškega in MPZ San Justo

**BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN MILOSTI POLNO
NOVO LETO**

ŽELE VSEM ROJAKOM V ARGENTINI

- DUŠNOPASTIRSKA PISARNA
- ODBOR ZA SLOVENSKO HIŠO
- DUHOVNO ŽIVLJENJE IN OZNANILO
- VINCENCIJEVA KONFERENCA

**VELEPOSLANIŠTVO
REPUBLIKE SLOVENIJE
V BUENOS AIRESU**

ŽELI VSEM SLOVENCEM V ARGENTINI
VESEL BOŽIČ TER
SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO 2005

Blagoslovljen Božič in srečno Novo leto,

želimo vsem prijateljem, gledalcem in poslušalcem Slovenske radijske
in televizijske oddaje v Argentini

SLOVENSKI KOTIČEK

USTANOVljen 6. DECEMBRA 1987
Nominiran z nagrado "Zlati Svetilnik 2004"

Radio Estirpe Nacional AM 1250- vsak petek od 20. do 21.
TV Megacanal 4, vsako soboto od 12. do 13.
Ponovitev TV programa: torek od 21. do 21. In ob sredah od 12. do 13.

Da bi ta sveti božični večer nam vlil trdne vere
v Novorojeno božje Dete, ki bo prineslo mir, ljubezen
in pravico tudi našemu narodu!

V Novem letu želimo vsem Slovencem doma
in po svetu osebnega uspeha, zdravja in sožitja
med brati!

Slovenska demokratska stranka - Odbor Argentina

Denar
S.R.L.

vošči vesele
božične praznike

Informatika za podjetje ali za dom
Prodaja kvalitetnih računalnikov
in izdelovanje omrežij

Estados Unidos 2219
(1227) Capital Federal
Tel./Fax: 4942-8681 / 4943-6023

Vinko Glinšek

Električne inštalacije - Varnostne naprave
želi vsem rojakom srečne božične ter novoletne praznike

Tel.: 4267-5747 - Cel.: 15-5139-7011

Blagoslovljene božične praznike in srečno ter miru
polno leto 2005
vsem Slovencem želi

briganti

Usnjeni čevlji in suknje

Florida 146 - Buenos Aires - Tel.: 4326-1549
Galerías Pacífico - Florida 795 - Buenos Aires

želi vsem rojakom
blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

Florida 138
Corrientes 460
Buenos Aires - Argentina

Vsem rojakom obilo božičnega veselja
in Marijinega varstva
v novem letu želi

• TONE PODRŽAJ in SINOVI S.R.L.

INDUSTRIJSKO METALURGIČNO PODJETJE
IN MONTIRANJE STROJEV

Diagonal 160 N° 5776/82
Villa Ballester
Tel. 4769-1653 - Fax: 4769-0581

Naj novorojeni Kralj miru, ki se je rodil v bornih jaslicah, napolni
naša srca z mislostjo in ljubeznijo! Vsem Slovincem v Argentini in
po svetu želimo blagoslovljeno Gospodovo leto 2005

Počitniški dom dr. Rudolfa Hanželiča

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi

civilne, trgovske, delavske tožbe, pogodbe,
zapuščinske in nepremičninske razprave

dr. Katica Cukjati

advokatinja

Boulogne sur Mer 362 - La Tablada
Tel. 4652-5638

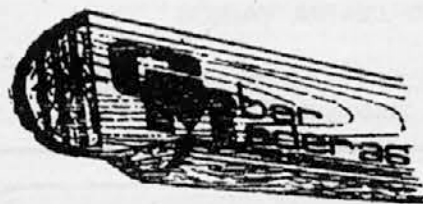
Ponedeljek, sreda, petek od 17. do 20.

Av. Emilio Castro 7423 — Ciudad Autónoma de Buenos Aires
Tel: 4643-2140 - librieriastamar@fullzero.com.ar

Želi vsem Slovincem vesele in blagoslovljene
božične praznike!

Božične milosti in obilo sreče v novem letu 2005
želi vsem rojakom

GABER MADERAS

de Marjan Petkovšek

Av. Churrucá 9862 - Loma Hermosa - Pcia. de Buenos Aires
Tel.: 4769-0159 - Tel./Fax: 4769-9756
E-mail: gabermaderas@arnet.com.ar

**Kreditna zadruga
SLOGA
in MUTUAL SLOGA**

voščita vsem svojim članom,
pa tudi svojim
prijateljem in rojakom v Argentini,
zdomstvu, zamejstvu in domovini
srečne in blagoslovljene
božične praznike
ter miru, zdravju in veliko uspehov
v Gospodovem letu 2005.

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto 2005
vam želi

Talleres Crovara S.A.

Rezanje pločevine 6 mt. x 19 mm.
Krivljenje pločevine 7 mt. x 13 mm.

Juan S. Bach 3818 - B1765KKR Isidro Casanova
Tel.: 4694-6655 - Fax: 4694-6677

Pavle Novak želi vsem rojakom vesele božične
praznike in srečno novo leto

Cerrito 2245 Tel. 4651-1036 Lomas del Mirador

Božična skrivnost
naj nam vlije upanja
in nam da moči
za življenje!

Vsem slovenskim rojakom,
vesel Božič in srečno novo leto!

SREČNE IN BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE
PRAZNIKE

VAM ŽELIJO

JAKOS

AV. RIVADAVIA 13408 - TEL.: 4469-0301 - TEL/FAX: 4658-4869
M. LASCANO 353 - TEL.: 4464-1342 - TEL./FAX: 4656-8368
e-mail: jakos@infovia.com.ar
(1704) RAMOS MEJIA - BS. AS. - ARGENTINA

SLOVENSKA NOGOMETNA EKIPA ZEDINJENA SLOVENIJA

želi vsem članom, slovenskim in argentinskim prijateljem,
ter rojakom v Argentini, po svetu in v domovini,
milost Kristusovega rojstva in vso srečo v letu 2005!
Obenem se zahvali za vso podporo, ki jo je bila
deležna v preteklem letu.

Srečne in blagoslovljene božične praznike želi

FRANCI RESNIK

Zinguería standard y a medida - Impermeabilizaciones - Reparación de techos

Los Fortines 260 - (1607) Villa Adelina - Pcia. Bs. As.

Tel./Fax: 4763-0970 - Cel.: 15-4404-9406 - franciresnik@hotmail.com

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

dr. Darjan V. Šifrer

odvetnik

Vsakovrstne trговske, civilne, delavske tožbe, zapuščinske zadeve.

Specialist za podjetniške zadeve.

Colombia 907 — Ramos Mejía — Pcia. Bs. As.

Tel. 4656-9585 Mobilni tel. 15-5000-6825 - Vsak dan od 15. do 19. ure.

*Božična radost je moč,
ki more spremeniti svet.
Veliko sreče in uspehov v novem letu 2005.
Vam iskreno želimo*

Vesele božične praznike želi

CASA CONDE

AUTOSERVICIO MAYORISTA INTEGRAL

GOLOSINAS - LIBRERIA - PERFUMERIA - VARIOS

Dr. A. Illia 2379/99 - (1754) San Justo - Pcia. Bs. As. Tel.: 4441-1111

Fax sin cargo: 0-800-333-8915 - E-mail: casaconde@ciudad.com.ar

*Bog živi ves slovenski svet,
brate vse, kar nas je
sinov slovenske matere...*

**Vesele praznike!
Srečno novo leto!
želi**

2005

**TINTORERIA INDUSTRIAL
RAMOS MEJIA S.A.**

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZAPRTI AVTOCESTI

Na avtocestnem odseku Kranj Zahod - Cestninska postaja Torovo je v četrtek, 16. decembra, popoldne, prišlo do nenadne hude poledice, ki je botrovala naletu vozil. V prometno nesrečo je bilo vpletenih 30 vozil, sedem udeležencev pa je bilo tudi telesno poškodovanih: štiri osebe hudo ranjene, pri čemer so poškodbe pri eni osebi še posebej resne, vendar je že zunaj smrtno nevarnosti. Promet na gorenjski avtocesti je bil na tem odseku več ur zaprt za promet v obe smeri. — Drugače je bilo na avtocesti v bližini Vrhnike: morali so zapreti eno stran avtoceste, ker se je po njej sprehajal bik (odstranili so ga, ker ni dosegal minimalne hitrosti in ker je po avtocestah prepovedana promet z živino...; op. p.)

NOVI URNIKI VLAKOV

Slovenski vlaki vozijo po novem voznem redu, ki se ne bo spreminjal do 10. decembra 2005. Novi vozni red prinaša tudi nekaj sprememb ali novosti, ki so nastale na podlagi pripomb in predlogov uporabnikov ali v dogovorih s tujimi železniškimi upravami. (Urnike lahko preverjate na spletni strani Slovenskih železnic).

VISOKA KAZEN

Veliki senat Okrožnega sodišča v Mariboru je 49-letno Milico Makoter s Cvena pri Ljutomeru obsodil na skupno 30 let zapore. Senat je Makoterjevi za naročilo oziroma plačilo umora moža Janka Makoterja prisodil 30 let zapore, za bombni napad na ljutomersko policijsko postajo dve leti in za raketni napad na hišo takratnega komandirja postaje oziroma brata pokojnega moža Jožeta Makoterja pet let zapore - skupaj na 30 let zapore. Oprostili pa so jo obtožbe, da je naročila umor sina Tomija, ki sicer ni bil izvršen.

PO ZDRAVILA NA SPLETNO STRAN

Na prvi slovenski spletni lekarni www.lekarnar.com lahko ljudje iz vse Slovenije naročajo zdravila brez recepta, vitaminske pripravke, kozmetične izdelke, nekatera kontracepcijska sredstva ter različne pripomočke za osebno higieno. Spletna lekarna deluje 24 ur dnevno, kupci iz vse Slovenije pa lahko naročene izdelke prejmejo po pošti naslednji delovni dan oz. v 24 urah od potrjenega naročila. Kupci z območja Ljubljane pa se lahko odločijo tudi za dostavo s hitro pošto, tako bodo naročeni izdelki pri njih že v treh urah.

PO SVETU

VEČ JEZIKOV V EZ?

Zunanji ministri EZ so na zasedanju v Bruslju vzeli "na znanje" zahtevo Irske in Španije, naj uradni jeziki EZ postanejo tudi keltski jezik na Irskem ter poleg kastiljskega še katalonski, baskovski in galicijski jezik v Španiji, vendar pa večjih premikov v tej smeri ni moč pričakovati pred referendumom o evropski ustavni pogodbi, ki naj bi ga v Španiji izvedli 20. februarja prihodnje leto, so sporočili v Bruslju. Priznanje katalonskega jezika kot uradnega jezika EZ je namreč postalo temeljno vprašanje, na podlagi katerega naj bi ka-

talonski nacionalisti na referendumu glasovali za ali proti evropski ustavni pogodbi.

ALI RES?

Leto 2004 je četrto najtoplejše, odkar beležijo temperature, zadnjih deset let pa je najtoplejših doslej, je v Ženevi sporočila Svetovna meteorološka organizacija. Letos je povprečna temperatura na zemeljskem površju za 0,44 stopinje Celzija preseгла povprečno temperaturo, izračunano za obdobje med letoma 1961 in 1990. Letošnji oktober pa je bil najtoplejši oktober doslej.

OSEBNE NOVICE

Krst. V soboto, 4. decembra, je bil krščen v cerkvi Naše Gospe čudodelne svetinje (Escobar) **Avguštin Leber**. Očka je Pavel, mamica pa Guadalupe Pinasco. Botra sta bila Marjana Leber in Oscar García Pinasco.

Mladi družini čestitamo in želimo srečo!

Novi diplomanti

V petek, 19. novembra je v Instituto Modelo Lomas, v Lomas de Zamora **Marija Klara Stanovnik** končala študije in prejela naslov profesorice telesne vzgoje.

Na ekonomski fakulteti državne univerze v Buenos Airesu (UBA) je v četrtek, 9. decembra dokočal študije **Marcelo Brula** in prejel naslov Contador Público Nacional.

Na Universidad del Salvador je 18. decembra končala študije **Gabriela Lorena Hostnik** in prejela naslov Licenciada en Recursos Humanos.

Novim diplomantom čestitamo in želimo mnogo uspehov!

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

Božične praznike so slov. rojaki preživeli v pravem božičnem razpoloženju ob jaslicah in božičnim drevescu. Polnočnice so se udeležili v svojih farnih cerkvah. Na Sveti dan je bila na Belgranu slovesna peta sv. maša. SPZ Gallus je pel najlepše slov. božične pesmi. Božični dan in praznik sv. Štefana so rojaki izkoristili za medsebojne obiske.

NOV. SLOVENSKI LIST V ARGENTINI

V Buenos Airesu je ta mesec izšla 1. številka lista „**Svobodna beseda**“. List bo izhajal vsak drugi mesec, izdajajo ga pristaši Slovenske demokratične stranke v Argentini, naslov uredništva in uprave pa je: **Svobodna Beseda, Blanco Encalada 4692, Buenos Aires.**

SLOVENSKA NOVA MAŠA

V nedeljo 26. dec. 1954 je daroval svojo prvo daritev Bogu slov. lazarist g. **France Buh**, doma iz Horjula odnosno iz Šmartna pod Šmarno goro. Nova maša je bila v Marijinem svetišču v Don Boscovem zavodu v Ramos Majia. Udeležilo se je veliko število rojakov. Novomašniku sta podelila novomašni blagoslov v imenu umrlih novomašnikovih staršev g. Dolinar in njegova gospa, novomašni križ mu je pa izročila Osterčeva Lučka. Ob vstopu v cerkev je novomašniku zadonela v pozdrav slov. novomašna pesem „Novi mašnik bod' pozdravljen“. Na koro jo je pel SPZ Gallus. Ta je med mašo tudi pel Sattnerjevo lat. mašo, novomašni govornik je pa bil semeniški spiritual g. dr. Filip Žakelj, novomašniku so pa asistrali med mašo gg. Dr. Filip Žakelj, lazarista Jerman in Lado Lenček ter slov. bogoslovci iz Adrogeja.

SLOVENSKO SEMENILČE IN DIJAŠKI ZAVOD DOBROTNIKOM

Za Brezmadežno smo srečno zaključili šolsko leto 1954. Semenišče je imelo to leto deset bogoslovcev; za novo leto pričakujemo dva nova. Ordinacije so bile 5. decembra. Novomašnika letos ni nobenega; ampak bosta dva posvečena sredi prihodnjega leta, v juliju ali avgustu.

Dijaški zavod je imel letos 24 gojencev. V šoli so bili razdeljeni takole: gimnazijcev 15 (3 v 4. razr., 7 v 2. razr., 3 v 1. razr.), ljudskošolcev 9 (7 v 6. razredu, ki preidejo sedaj na gimnazijo; 2 v 5. razr.)

MENDOZA

Slovenski pevski zbor pod vodstvom g. ravn. Marka Bajuka je v dneh 28, 29, 30 in 31. oktobra t.l. sodeloval pri „Tednu družine“, ki ga je pripravila argentinska KA. Zbor je vse večere nastopal z izbranimi latinskimi in slovenskimi pesmimi ter je za svoje ubrano petje žel splošno priznanje. - Pevski zbor je bil naprošen za sodelovanje tudi pri svojevrstni molitvi „Živi rožni venec“. Molitev so spremljale žive slike in petje zbora. Pobožnost je priredila argen. KA v jezuitskem kolegiju. **Slovenska KA** je priredila na praznik Kristusa Kralja akademijo, pri kateri je imel govor g. J. Horn. Na sporedu so bili: Evangelij praznika, govor, zborna recitacija in ljudsko petje. Akademija je zadovoljivo uspela.

Svobodna Slovenija, št. 51, 30. decembra 1954

Umrli

V Ljubljani je umrl **Stane Tršinar** (72). V Adrogeju ga. Helena Brce (85).

Naj počivata v miru!

DAROVALI SO

Ob praznovanju božičnice Zveze slovenskih mater in zena iz San Martina, v četrtek 16. decembra, je nabirka za naše potrebne znesla \$ 479.- **Vsem iskren Bog plačaj!**

SLOVENC V ARGENTINI

MLADA HOKEJSKA REPREZENTANCA

Slovenska hokejska reprezentanca do 20 let je z visoko zmago začela svetovno prvenstvo divizije I (skupina B) v estonski Narvi. V tekmi prvega kroga so Slovenci premagali domačine z 9:0, Poljake pa s 4:1. Na tekmi je spet blestel prvi napad, sestavljen iz treh Anžetov, ki je poskrbel za vse štiri zadetke. Enkrat je bil uspešen Anže Ahačič, trikrat pa Anže Kopitar, kateremu je s podajo pomagal Anže Pavlin. V četrtem krogu je premagala Ukrajino z 8:2.

ROKOMETAŠICE NA DEVETEM MESTU

Slovenska ženska rokometna reprezentanca je v prvem krogu drugega dela (skupina 1) evropskega prvenstva na Madžarskem izgubila proti Ukrajini z 22:24, nato s Španijo z 28:30 (12:16) in končno še z Norveško z 18:41. Turnir je sklenila na devetem mestu.

ŠPORTI NA SNEGU

V preteklem tednu ni bilo kakih posebnih dosežkov na zimskih tekmovališčih. Še najboljša rezultata sta osvojila Andrej Jerman v smuku (36.) v Val Gardena in skakalec Jernej Damjan (22.) v Engelbergu.

Pismo bralcev

Haedo, 20. decembra 2004

Spoštovani g. urednik!
Iz Ameriške domovine sem zvedel, da je 5. novembra umrl po dolgi bolezni moj bivši sošolec na begunski gimnaziji v Avstriji dr. Stanislav Alfonz (Stanley Alphons) Meršol, drugi sin znanega zdravnika dr. Valentina Meršola in Milke Tomišek. Pokopan je bil v cerkvi sv. Juda v North Lima.

Resda sem nekaj malega vedel o njegovem raznovrstnem udejstvovanju, a šele osmrtnica v omenjenem dnevniku me je bolj natančno seznanila z njimi. Dovolite mi zato, da kar od tam povzamem glavne podatke.

Po prihodu v ZDA je dr. Stane Meršol nadaljeval svojo izobrazbo na Benedictine High School, nato pa je začel dolgo akademsko kariero na univerzah Western Reserve, Dayton in Irvine v Kaliforniji.

Po opravljeni vojaški službi v severnoameriškem letalstvu (Air Force) je delal kot namestnik na letalskem oporišču Wright Patterson v Daytonu, kjer se je bavil s tim. kristalno keramiko za njeno uporabo v raketah.

Toda na vsem lepem je popolnoma spremenil svojo znanstveno in raziskovalno smer ter se začel ukvarjati z jezikoslovjem severnoameriških Indijancev. Dolgo časa je živel pri plemenu Apačev v državi New Mexico, potem pa je končal doktorsko disertacijo s slovarjem jezika rodu Jicarillo iz plemena Apačev, kateri je dodal kratko zgodovino tega rodu.

Zadnja leta je pogosto obiskoval Mehiko. Začel je

delovati z Indijanci plemena Chiapa. Primerjal je tudi nekdanje jezike plemenov Maja z novejšimi indijanskimi jeziki.

Spisal je precej strokovnih člankov o fiziki in jezikoslovju. Toda obenem je bil navdušen športnik: Kot drsalec, drsalec v dvojici in drsalski inštruktor si je pridobil 3 srebrne medalje. Kot planinec je preplezal Velike Ture v Avstriji, vsako leto pa se je povzpел na Mount Whitney v Kaliforniji.

Dr. Stane Meršol zapušča v ZDA dva brata, Jožeta in Tineta, snahi Joanno in Patricijo ter osem nečakov in nečakinj.

Ostaja pa za njim občutena praznina. So ljudje, ki jih njihovo delo popolnoma zavzame, tako kot se je to zgodilo z dr. Stanetom. Pri tem ne mislijo ne na družino ne na tvorni dobiček. Če sem prav poučen, je dr. Stanko umrl v popolni revščini, v vsem odvisen od dobrote svojih bratov. Ni pa mogoče zanikati, da je zapustil pomembne dosežke v svojem znanstvenem delovanju, na katere je bil lahko ponosen. In da se mu moramo zato na nek način oddolžiti tudi mi, saj je njegovo končno delo šlo v isti smeri kot nekdanji škofa Ireneja Baraga v ZDA ali v Argentini inž. Janeza Benigarja med Mapučii. Dr. Stane Meršol je deloval nekako sam zase, morda skoraj nepoznan v slovenski zdovski skupnosti, a je veliko prispeval k širjenju in slavi slovenskega imena.

Naj bo to z moje strani skromen spomin na nekdanjega sošolca.

Vljudno pozdravljam,
dr. Jože Rant

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinetis.com.ar**
Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojzij Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Vera Breznikar Podržaj, Vladimir Kos, Graciela Mravlje, Miha Gaser, Jernej Tomazin, Marko Vombergar, Marjana Batagelj, Veronika Goddec, Jože Rant.** Mediji: **STA, Radio Ognjišče.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „*Eslovenia Libre*“, v inozemstvu (*bančne čeke, ne osebne*) na ime „*Antonio Mizerit*“.
Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: **info@vilko.com.ar**